



**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ  
СУНЧЕЛЕЕВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ**

423052, Республика Татарстан, Аксубаевский муниципальный район, с. Сунчелеево, ул. Ленина, 76.  
Тел. (8-84344-4-98-24) ОГРН 1061665002080,  
ОКПО 94318582, ИНН/КПП 1603004776/160301001

**КАРАР**

№ 10

22 октябрь 2025 ел

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегә Башкарма комитетының «2016 – 2020 елларга Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегенә коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү» муниципаль программасын раслау турында» 26.10.2015 ел, № 11 карарына үзгәрешләр кертү хакында**

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы «Сөнчәле авыл җирлегә» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегә Башкарма комитеты **КАРАРЫ:**

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегә Башкарма комитетының «2016 – 2020 елларга Сөнчәле авыл җирлегенә коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү» муниципаль программасын раслау турында» 26.10.2015 ел, № 11 карарына ( 2024 елның 18 октябрәндәге 11 номерлы үзгәрешләр белән) үзгәрешләр кертәп кушымта итеп бирелә торган редакциядә бәян итәргә «2016 - 2028 елларга Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегенә коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү».

2. Әлеге карарны Аксубай муниципаль районы рәсми сайтында <http://aksubayevo.tatar.ru> урнаштырырга. һәм рәсми хокукий мәғлүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карар үтәләшен контрольдә тотуны үземдә қалдырам.

Сөнчәле авыл җирлегә  
Башкарма комитеты **житөкчесе**



  
А.В.Калуков



**ОЗАК СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММА**  
**«2016-2028 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле**  
**авыл җирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү»**

**ПАСПОРТ**  
**«2016-2028 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле**  
**авыл җирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы**  
**үстерү»озак сроклы максатчан программасы**

|                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Программа исеме                 | 2016-2028 елларга Сөнчәле авыл җирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү»озак сроклы максатчан программасы (алага таба- Программа)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Программаны эшләү өчен нигез    | «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон<br>Россия Федерациясенең шәһәр төзелеше кодексы 29.12.2004 № 190-ФЗ<br>Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлеге муниципаль берәмлеге Уставы                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Программаның Заказчысы          | Россия Федерациясе Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлеге Башкарма комитеты                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Программаны Башкаручы           | Россия Федерациясе Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлеге Башкарма комитеты                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Программа Максатлары            | Сөнчәле авыл җирлеге коммуналь комплексының төп фондларын торгызу һәм техник яктан яңадан коралландыру:<br>- коммуналь комплекс оешмалары товарларыннан һәм хезмәтләреннән файдаланучыларның файдалана алуын тәмин итү;<br>- су белән тәмин итү буенча хезмәтләрнең ышанычлылыгын һәм сыйфатын арттыру, булганнарын модернизацияләү буенча чаралар үткөрү, яңа объектлар төзү;<br>- төзекләндерү дәрәжәсен күтәрү һәм экологик хәлне яхшырту<br>□- су белән тәмин итү системаларын эксплуатацияләгәндә югалтуларны киметү;<br>— -халык тормышын тәмин итүнең коммуналь системалары эшчәнлегенең ышанычлылыгын һәм нәтиҗәлелеген арттыру. |
| Программа бурычлары             | Коммуналь инфраструктура системаларын үстерү һәм реконструкцияләү, гамәлдәге нормативлар нигезендә алардан файдалануны тәмин итү өчен проект-смета документациясен эшләү һәм эшләр башкару чараларын гамәлгә ашыру, аларны урнаштыру схемаларын оптимальләштерү                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Программаны гамәлгә ашыру срогы | 2018-2028 еллар                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |



|                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Программаны<br>финанслау күләме һәм<br>чыганаclarы    | программаны гамәлгә ашыруга финанслауның гомуми күләме 2285 мең сум тәшkil итә<br>2016 елда 130 мең сум<br>2017 елга 130 мең сум<br>2018 елга 130 мең сум<br>2019 елга 130 мең сум<br>2020 елга 180 мең сум<br>2021 елга 180 мең сум<br>2022 елга 180 мең сум<br>2023 елга 180 мең сум<br>2024 елга 205 мең сум<br>2025 елга 210 мең сум<br>2026 елга 210 мең сум<br>2027 елга 210 мең сум<br>2028 елга 210 мең сум<br>Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, шул елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртақ финанслауга республика һәм район бюджетыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш. |
| Программаны гамәлгә ашыруның көтелә торган нәтижеләре | Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегә халкына күрсәтелә торган коммуналь инфраструктура системалары эшчәнлегенә ышанычлылыгын һәм коммуналь хезмәтләрнең сыйфатын арттыру                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Программа үтәлешен тикшереп торы системасы            | Программа үтәлешен тикшереп торыны Татарстан Республикасы Аксубай районы Сөнчәле авыл җирлегә Башкарма комитеты гамәлгә ашыра                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |

#### Программаны эшләүнең актуальлеген нигезләү

Өлеге программаны эшләү «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның Халыкны электр-газ һәм су белән тәэмин итүне оештыру өлешендә, «энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижеләлеген арттыру турында» 2009 елның 23 ноябрәндәге 261-ФЗ номерлы Федераль законның нигезләмәләрен гамәлгә ашыру зарурлыгына бәйле.

Торак пунктларны эчәргә яраклы су белән тәэмин итү өчен хужалык-эчәргә яраклы ихтыяҗларда кулланыла торган суны эзәрләгәндә, транспортировкалаганда һәм саклаганда, хлор белән капланган матдәләр реагентларын, эчке коррозиягә каршы өслекләрне, шулай ук кулланучылар хокукларын яклау өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәт таләпләренә һәм кеше иминлегә өлкәсендә хужалык-эчәргә яраклы су белән тәэмин итү практикасында куллану өчен федераль хезмәт таләпләренә туры килә торган фильтрлау материалларын кулланьрга кирәк.

Су белән тәэмин итү системаларын үстерү кысаларында Сөнчәле һәм Кече Сөнчәле торак пунктларында сууткәргеч челтәрләрен реконструкцияләү эшләрен башкарырга кирәк.

#### 1. Озак сроклы Программаның максатлары, бурычлары һәм сроклары

Программаның төп максатлары булып коммуналь хезмәтләрнең сыйфатын күтәрү, коммуналь инфраструктура системаларын үстерү, гамәлдәге норматив таләпләр нигезендә аларның эшләвенәң тотрыклылыгын арттыру, Аксубай муниципаль районы Сөнчәле авыл җирлегә халкының яшәү шартларын яхшырту тора.

Программаның төп бурычлары - коммуналь инфраструктура системаларын төзү һәм реконструкцияләү, аларны гамәлдәге нормативлар нигезендә эксплуатацияләүне



тәэмин итү, аларны урнаштыру схемаларын оптимальләштерү өчен проект-смета документациясен әзерләү һәм эшләр житештерү чараларын гамәлгә ашыру. Озак сроклы программаны гамәлгә ашыру срогы: 2016-2028 еллар.

## **2. Программа чаралары системасы**

Программаны гамәлгә ашыру максатларында түбәндәгеләрне гамәлгә ашыру планлаштырыла:

-кирәкле экспертиза һәм килештерүләр үткәреп, проект-смета документациясен әзерләү;  
-коммуналь инфраструктура системаларын ремонтлау, реконструкцияләү һәм тәзү.

## **3. Программаны ресурслар белән тәэмин итү**

Программа чараларын финанслау Сөнчәле авыл жирлегенең муниципаль бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла. 2016 - 2028 елларда планлаштырылган чыгымнарның гомуми суммасы – 2285 мең сум.

Программаны финанслау уртақ финанслау шартларында федераль, республика бюджетиннан жирле бюджетка субсидияләр рәвешендә финанслауны күздә тоты. 2016-2028 елларга Программаны финанслау күләмнәре фаразланган характерда була һәм чираттагы финанс елына бюджетлар кабул ителгәннән соң билгеләнгән төртіптә ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

## **4. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү**

Программаны гамәлгә ашыру нәтижәләре планлаштырылган техник һәм финансы-икътисадый максатчан күрсәткечләр дәрәжәсенә ирешкәндә билгеләнә.

Коммуналь инфраструктура системалары буенча детальләштерелгән максатчан күрсәткечләр исемлегә муниципаль берәмлекләрнең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программаларын эшләү буенча Методик тәкъдимнәр, Россия Федерациясе региональ үсеш министрлығының 06.05.2011 ел, № 204 боерыгы белән расланган:

- халык өчен коммуналь хезмәтләрдән файдалану критерийлары;
- коммуналь ресурсларга ихтыяж күрсәткечләре һәм перспективалы йөкләнешләргә;
- яңа йөкләнешләрнең зурлыклары;
- \* куела торган ресурсның сыйфат күрсәткечләре;
- исәпләү приборлары кулланучыларны колачлау дәрәжәсе күрсәткечләре;
- ресурслар китерүнең ышанычлылык күрсәткечләре;
- ресурсларны житештерү һәм транспортлау нәтижәлелеге күрсәткечләре;
- коммуналь ресурсларны куллану нәтижәлелеге күрсәткечләре;
- әйләнә-тирә мохиткә йогынты күрсәткечләре.

Емелькино авыл жирлегенең коммуналь инфраструктурасының соңгы торышына карата таләпләр формалаштырганда, Россия Федерациясе Төбәкләр үсеше министрлығының 14.04.2008 №48 боерыгы белән расланган Коммуналь комплекс оешмаларының житештерү һәм инвестиция программалары үтәләшенә мониторинг үткәру методикасы нигезендә күрсәткечләр һәм индикаторлар кулланыла. Максатчан күрсәткечләр коммуналь хезмәтләрнең һәр төре буенча билгеләнә һәм вакыт-вакыт төзәтелә. Коммуналь хезмәтләрдән файдалануның чагыштырма чыгымнары коммуналь хезмәтләрдән матди файдалануның тормыш эшчәнлеген тәэмин итү өчен житәрлек күләмен чагылдыра.

Кулланучыларны хезмәт күрсәтүләр белән колачлау тормышны тәэмин итү системаларының эш сыйфатын бәяләү өчен файдаланыла.

Житештерү куәтләрәннән файдалану дәрәжәсе, исәпләү приборлары белән тәэмин ителеш системаларның балансылыгын характерлый.

Коммуналь комплекс оешмалары тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфаты күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатының билгеләнгән таләпләргә, эпидемиологик нормаларга һәм кагыйдәләргә туры килүен характерлый.



Тормышны тээмин итү системаларына ышанычлы хезмэт күрсөтү коммуналъ объектларның Сөнчәле авыл җирлегенә яшәешен тыштан теләсә нинди йогынты ясаганда яшәү тирәлегә сыйфатын сизелерлек киметмичә, ягъни коммуналъ системаларның аварияләрсез, зарарланмыйча, эштәге башка хокук бозуларсыз диярлек эшләвен бәяләмичә тээмин итү сәләтен характерлый.

Коммуналъ инфраструктура объектларының ышанычлы эшләве кире зурлык белән характерлана: ватылулар ешлыгы (объект масштабының бер берәмлегенә, мәсәлән, 1 км инженерлык чөлтәренә аварияләр һәм зыян килүләр саны); коммуналъ чөлтәрләрнең тузуы, алыштыруга мохтаж чөлтәрләрнең Озынлыгы; ел саен алыштырыла торган чөлтәрләрнең өлеше; югалтулар һәм исәпкә алынмаган чыгымнар дәрәжәсе.

Ресурсларның нәтижелелегә ресурслардан рациональ файдалануны билгели, түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана: электр энергиясен чагыштырмача тоту, ягулыкны чагыштырмача тоту.

Сөнчәле авыл җирлеген су белән тээмин итү системасын үстерү чараларын гамәлгә ашыру нәтижеләре булып тора:

- сыйфатлы суны чыганактан кулланучыга өзлексез бирүне тээмин итү;
- су белән тээмин итү системасы буенча халыкка коммуналъ хезмәт күрсәтү сыйфатын яхшырту;
- энергияне сак тотуны тээмин итү;
- 2027 елга су югалтулар һәм исәпкә алынмаган чыгымнар дәрәжәсен киметү.
- белдерелгән куәтнең гарантияләнгән күләмдә төзәләр торган объектларны су белән тээмин итү системасына тоташтыру мөмкинлеген тээмин итү.

Максатчан күрсәткечләрнең сан күрсәткечләре программаның барлык чараларын планлаштырылган срокларда үтәүне исәпкә алып билгеләнде.

Аларның мөһименә түбәндәгеләр керә:

#### **Су белән тээмин итү:**

Техник структураны оптимальләштерү

- Яңа төзелешне үстерүне һәм әлегә хезмәтләрнең ышанычлылыгы һәм нәтижелелегә таләпләрен исәпкә алып, су белән тээмин итүнең технологик чылбырының барлык стадияләрендә куәтләрнең җитәрлек резервларын тээмин итәргә;
- Сыйфат, ышанычлылык һәм нәтижелелек стандартлары таләпләреннән чыгып, су белән тээмин итү системасын үстерү һәм модернизацияләү стратегиясен формалаштырырга;
- Кулланучыларны исәпләү приборлары белән тээмин итү процессына ярдәм итү.

Ресурсларның нәтижелелегә параметрлары

- Су югалтуларын киметүне тээмин итәргә;
- \* Агып чыгуларга даими приборлы мониторинг оештырырга;
- Электр энергиясенә чагыштырма чыгымнарны 2 тапкырга киметергә;
- Барлык теләүче йорт хужалыкларын исәпкә алу приборлары урнаштыру, аларны тикшерүне оештыру һәм аларга хезмәт күрсәтү мөмкинлеген белән тээмин итәргә;
- Хезмәт күрсәтүнең ышанычлылыгы һәм сыйфаты параметрлары
- Абонентларны су белән өзлексез тээмин итәргә;
- Сууткәргеч чөлтәрләрнең зарарланучанлыгын киметергә;
- Су белән тээмин итү системасына яңа абонентларны тоташтыруны 2 атнадан да артык булмаган вакыт эчендә тээмин итәргә;
- Башлыча кисәтү ремонтларына күчүне һәм гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү турында алдан хәбәр итү системасын кертүне тормышка ашырырга;
- Авария-торгызу эшләренә чыгымнарны киметергә;
- Су сыйфаты параметрлары буенча норматив таләпләргә һәм әйләнә-тирә мохитне саклау таләпләрен һичшиксез үтәргә;
- Хезмәтләр өчен түләүне мониторинг нәтижеләренә карап төзәтергә.

Икътисадый нәтижелелек параметрлары

- Идарә итү системасына яңа таләпләргә туры киләр торган хезмәткәрләрнең квалификация дәрәжәсен тээмин итәргә;

- Әлеге программада төзелген бурычларны хәл итү өчен җитәрлек күләмдә озак сроклы бюджеттан тыш инвестицияләр җәлеп итүне тәэмин итәргә;
- Эшчәнлекнең энергетик һәм гомумикътисадый нәтиҗәләлеген арттыру нәтиҗәсендә чыгымнарны киметү исәбенә су белән тәэмин итү системасын модернизацияләүгә капитал чыгымнарны шактый дәрәҗәдә капларга;
- Су белән тәэмин итү хезмәтләре өчен түләүләрнең кимендә 95% жыелуын тәэмин итәргә.

#### **5. Программа белән идарә итүне оештыру һәм аны гамәлгә ашыру барышын тикшереп торы**

Программаның заказчысы-Сөнчәле авыл җирлегә башкарма комитеты  
Заказчы гамәлгә ашыра:

- программаны гамәлгә ашыру барышын, әлеге программаны гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән бюджет акчаларыннан нәтиҗәле һәм максатчан файдалануны тикшереп торы;
- җирлекнең социаль-икътисадый үсеше өстенлекләренә туры китереп программаны төзәтү буенча тәкъдимнәр әзерләү.



»2016-2028 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Сөнчэле авыл җирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү"муниципаль программасы.

[illegible]